

Avustushaku vuodelle 2026

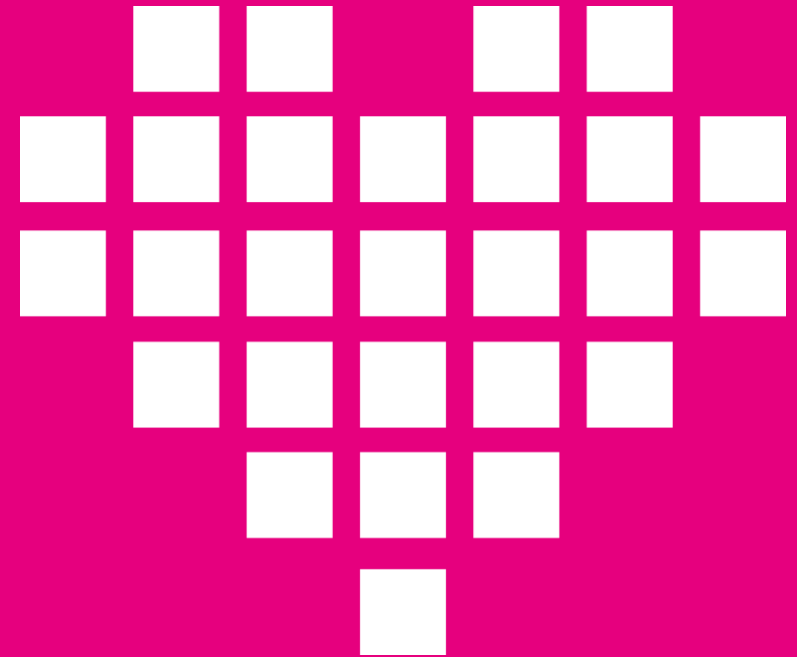
Marja Veikkolainen, tehtäväaluepäälikkö, Viestintä ja vaikuttaminen

Hilda Hakkarainen, erityisasiantuntija, Viestintä ja vaikuttaminen

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta 24.9.2025

Painopisteiden asettaminen avustushakuun

Avustusten painopisteet

- Avustusperiaatteiden mukaisesti *avustuksen myöntävä toimielin voi linjata avustustoiminnan erityiset painopisteet.*
- Painopisteitä ei ole asetettu aikaisemmissa hauissa
 - Avustettavan toiminnan on tullut kuitenkin edistää strategisten tavoitteiden toteutumista, tukea hyvinvointialueen omaa palvelutoimintaa ja tukea hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista
- Muilla hyvinvointialueilla mahdolliset painopisteet on johdettu hyvinvointisuunnitelmasta tai hyvinvointialueen strategiasta
- Painopisteiden asettamisen hyödyt
 - Hakijat tietävät millaisia toimintoja painotetaan avustushaussa ja pystyvät kohdentamaan toimintaansa tarpeita vastaavaksi
 - Saadaan hakemuksia, jotka vastaavat entistä paremmin alueella tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin

Esimerkki painopisteistä: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen malli

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on otettu käyttöön painopisteet ensimmäistä kertaa syksyn 2025 haussa

- **Kaksi kolmasosaa (2/3) avustusbudjetista kohdennetaan vuosittain ennalta tunnistettuihin painopisteisiin**, joiden edistäminen tukee Itä-Uudenmaan asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. **Kolmannes (1/3) avustusbudjetista kohdennetaan muuhun hyvinvointialueen palveluita tukevaan toimintaan.**
- Avustusten kohdentamisen painopisteet vuonna 2025 ovat:
 - **Lapset ja nuoret: Nuoren itsestä huolehtimisen tukeminen**
 - Esim. syrjäytymisriskissä olevien nuorten auttaminen, mielenterveyden edistäminen, riippuvuuksien ehkäiseminen, terveellisten elintapojen edistäminen
 - **Työikäiset: Vanhemmuuden tukeminen**
 - Esim. kuormittuneisuuden vähentäminen, vertaistuen tai parisuhdetuen tarjoaminen, talousneuvonta, mielenterveyden edistäminen, riippuvuuksien ehkäiseminen, lähisuhdeväkivallan ehkäiseminen
 - **Ikäntyneet: Kotona asumisen ja hyvän arjen tukeminen: yksinäisyyden vähentäminen, asumisturvallisuuden parantaminen**
 - Esim. mielenterveyden edistäminen, riippuvuuksien ehkäiseminen, paloturvallisuuteen liittyvien ratkaisujen edistäminen ja kaatumisen ehkäisy

Painopisteiden asettamisen eteneminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

1. Hyte-ohjausryhmässä 1.9. esitettiin mahdollisuus painopisteiden asettamiseen, ja ehdotettiin kolmea painopistettä hyvinvointisuunnitelmasta
 1. Mielen hyvinvointi
 2. Sosiaaliset suhteet
 3. Hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy
2. Toimialat tekivät noston / nostoja oman toimialansa näkökulmasta painopisteiden alle. Nostoista koostettiin tiiviimpi esitys
3. Käsittely hyvinvointialueen johtoryhmän työkokouksessa 16.9.
4. Käsittely lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnassa 24.9.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen painopiste-esityksen taustoitusta

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteet

- Yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus
- Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen
- **Mielen hyvinvointi**
- **Sosiaaliset suhteet**
- **Hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy**

Hyte-kerroin –nostoja

- NEET-nuorten määrä
- Vammojen ja myrkytysten määrä
- Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat nuoret aikuiset

TOIMIALOJEN NOSTOT

Mielen hyvinvointi

- Jalkautuva ja etsivä päihde- ja mielenterveystyö
- Vanhemmuutta ja perhesuhteita tukeva toiminnallinen ryhmätoiminta erityisesti monikulttuuriselle väestölle
- Päihdehaittojen ehkäiseminen ja huumekuolemien vähentäminen
- Toiminnallinen ryhmätoiminta kohdennettuna päihde- ja mielenterveyskuntoutujille
- Arjen rakentamisen tuki
- O-portaan palvelut, jotka täydentävät päihde- ja mielenterveystyön ammattiapua

Sosiaaliset suhteet

- Nuorten ja nuorten aikuisten kanssa jalkautuva ja kohtaava työ
- Kotoutumisen tuki
- Iäkkäiden yksinäisyyden ehkäisy ja turvallisuuden tunteen lisääminen
- Toiminta-/työkyvyn tuki
- Yksinäisyyden ehkäisy
- Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien vertaistoiminta ja kokemusasiantuntijapalvelu
- Tukihenkilötoiminta

Hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy

- Matalan kynnyksen keskusteluapu
- Perheiden terveyskasvatusta tukeva toiminta
- hyvinvointia tukevien palvelujen kotiin vieminen asiakkaille, joiden liikkuminen kodin ulkopuolella haastavaa
- Hyte-toimintaa kotiin teknologiaa hyödyntäen
- Terveellisten elintapojen tukeminen
- Jalkautuva ja etsivä työ, joka kohdentuu päihde- ja mielenterveyspalveluiden ulkopuolella oleville
- Harrastustoiminta (esim. urheilujärjestöt) taloudellisesta tilanteesta riippumatta
- Harrastustoiminta, joka kohdentuu erityisryhmille

Päätösesitys

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta päättää

- asettaa seuraavat painopisteet vuoden 2026 avustushaule:
 - **Mielen hyvinvointi**
 - Päihdehaittojen ehkäiseminen ja vähentäminen eri kohderyhmissä
 - Vanhemmuuden tuki
 - Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut ja keskusteluapu
 - **Sosiaaliset suhteet**
 - Yksinäisyyden ehkäiseminen ja vähentäminen eri kohderyhmissä
 - Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien vertaistuki, päivätoiminta ja tukihenkilötoiminta
 - Toiminta- ja työkyvyn tuki
 - **Hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisy**
 - Hyvinvointia tukevien palvelujen kotiin vieminen asiakkaille, joiden liikkuminen kodin ulkopuolella haastavaa
 - Terveellisten elintapojen tukeminen ja perheiden terveyskasvatusta tukeva toiminta
 - Turvallisuuden edistäminen
- ohjata vähintään 2/3 avustusmäärärahasta painopisteitä tukeviin toimintoihin

Kohderyhmät:

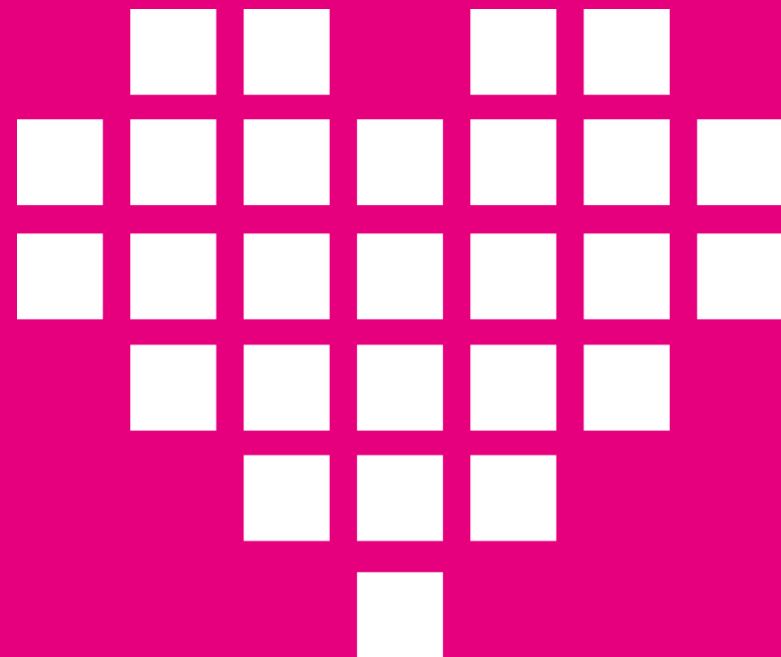
Avustusperiaatteiden mukaisesti avustettavan toiminnan tulee kohdistua haavoittuviin ryhmiin.

Seuraavien asukasryhmien hyvinvointia ja terveyttä tukeville palveluille on Vantaan ja Keravan alueella tällä hetkellä erityinen tarve

- Maahanmuuttaneet ja vieraskieliset
- Vammaiset

Avustushaun avaaminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

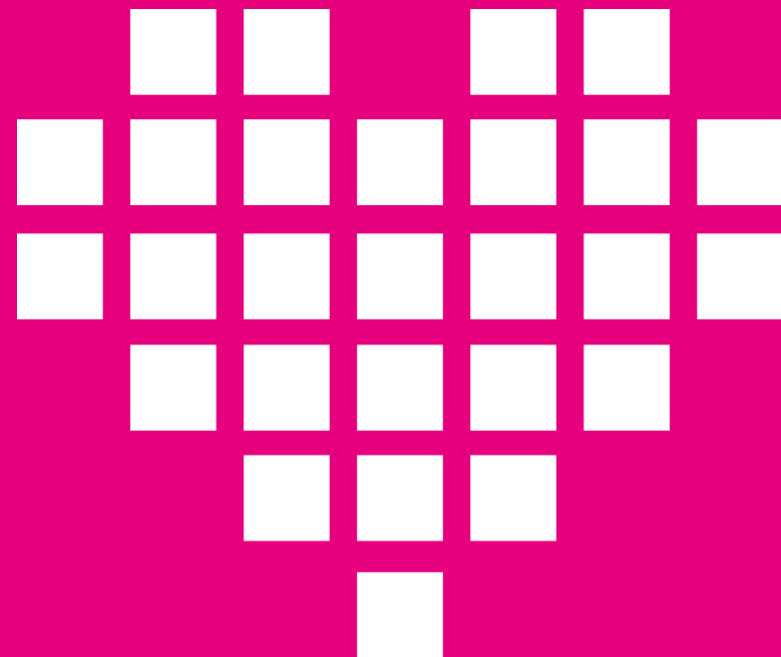

Avustushaun suunniteltu aikataulu

- 1.-31.10.2025 avustushaku auki
 - Vantaan ja Keravan avustushaut samaan aikaan
- Toimialojen avustushakemusten kommentointiaika marraskuun lopussa / joulukuun alussa
- 2.12. Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kokous
 - Katsaus saapuneisiin hakemuksiin
 - Tämä ei ole vielä päätöskokous, koska talousarviosta ja avustusmäärärahasta päätetään vasta 9.12. aluevaltuustossa
- Alustava varaus: 10.12. lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan iltakoulu
 - Hakemusten tarkempi esittely
- Joulukuussa hyvinvointialueen johtoryhmä
- Tammikuussa lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kokous
- Tammi-helmikuussa aluehallituksen kokous

Avustushakemusten käsittely

Ensimmäinen vaihe: Varmistetaan, että toiminta täyttää avustusten vähimmäiskriteerit

- ✓ Hakemus on saapunut määräaikaan mennessä
- ✓ Avustuksen saajalla on näyttöä sote-palveluita tukevasta ja täydentävästä yleishyödyllisestä toiminnasta vähintään vuoden ajalta.
- ✓ Hakijalla on osoittaa näyttöä kohderyhmälle osoitetusta vaikuttavasta toiminnasta
- ✓ Hakijalla on valmius tehdä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa
- ✓ Toiminta on avointa sekä vantaalaisille että keravalaisille
- ✓ Toiminta kohdistuu haavoittuviin ryhmiin
- ✓ Hakijalla on käytössä sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntemusta

Lisäksi kumppanuusavustusten osalta:

- ✓ Hakijalla on tiivistä ja toimivaa asiakasohjausta hyvinvointialueen palveluista
- ✓ Hakijalla on vapaaehtoisten lisäksi palkattua henkilöstöä

Mikäli toiminta ei täytä kriteerejä, sille ei voida myöntää avustusta.
Puuttuvien tietojen osalta lähetetään täydennyspyyntöjä.

Toinen vaihe: Arvioidaan hakemukset arvioitavien kriteerien mukaisesti

Avustusperiaatteiden mukaan *avustusta myönnettäessä kiinnitetään huomiota **toiminnan laajuuteen, toteutukseen ja vaikuttavuuteen.***

*Avustuksen myöntämisessä huomioidaan **hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointialueen oma palvelutoiminta sekä alueen asukkaiden tarpeet, alueelliset erityispiirteet ja hyvinvointialueen hyvinvointihaasteet.***

*Lisäksi huomioidaan samalle hakijalle mahdollisesti **aiemmin myönnettyjen avustusten käyttötarkoituksen toteutuminen.***

Miten eri kriteerejä arvioidaan? 1/2

Toiminnan laajuus

Hakulomakkeella kysytään arviota osallistujamäärästä ja millä alueilla toimintaa tuotetaan. Osallistujamäärää tarkastellessa huomioidaan toiminnan tyyppi (kaikille avoimet tapahtumat vrt yksilötyöskentely)

Toiminnan toteutus

Hakemukselta arvioidaan, miten toiminnan tavoitteet on määritelty. Parhaan arvion saa, kun tavoitteet on määritetty ja ne ovat konkreettiset/mitattavissa olevat ja realistiset ja erityisen hyvin asetettu (sisältää esim. määrällisiä mittareita)

Vaikuttavuus

Hakemukselta arvioidaan, miten vaikuttavuuden arviointi on suunniteltu toteutettavan. Parhaan arvion saa, kun toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan erityisen suunnitelmallisesti, laajasti ja säännöllisesti.

Hyvinvointialueen oma palvelutoiminta

Toimialat arvioivat, miten toiminta tukee hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia palveluja. Parhaan arvion saa, kun toiminta tukee ja täydentää VAKEn järjestämisvastuulla olevia palveluja selvästi ja tuki koetaan todella merkittävänä

Aiemmin myönnettyjen avustusten käyttötarkoituksen toteutuminen

Jos hakija on saanut avustusta aiemmin, arvioinnissa hyödynnetään käyttöselvityksestä saatua tietoa

Miten eri kriteerejä arvioidaan? 2/2

- hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutuminen
- alueen asukkaiden tarpeet
- alueelliset erityispiirteet
- hyvinvointialueen hyvinvointihaasteet

Avustusesitystä laatiessa painotetaan toimintoja, jotka edistävät avustushaulle mahdollisesti asetettujen painopisteiden toteutumista

Kolmas vaihe: Arvioinnit kootaan yhteen, ja laaditaan avustusesitys

- Esitystä laatiessa huomioidaan arviointien lisäksi
 - Avustusten alueellinen kohdentuminen
 - Eri ikä- ja kohderyhmille suunnattujen toimintojen kattavuus
 - Mahdollisuudet tuottaa toimintaa myönnettyllä avustusmäärällä
 - Avustuskaudelle asetetut painopisteet
- Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa käydään vuoropuhelua, ja tehdään linjauksia mahdollisten päällekkäisten hakemusten osalta

Neljäs vaihe: Päätöksenteko ja avustusten maksatus

Viides vaihe: Avustusten käytön seuranta

- Avustuksen saajan tulee laatia käyttöselvitys, josta selviää, että avustus on käytetty siihen tarkoitukseen, mihin se on myönnetty.
- Käyttöselvityksellä on kuvattava
 - Erittely toiminnan tuotoista ja kuluista
 - Toiminnassa mukana olleiden henkilöiden määrä
 - Keskeiset toteutetut toimenpiteet
 - Arvio toimenpiteiden vaikutuksista
- Avustuksen saajan tulee arvioida käyttöselvityslomakkeella myös muun muassa avustetun toiminnan tavoitteiden saavuttamista ja kohderyhmän tavoittamista.
- Kumppanuusavustusta saaneiden tulee lisäksi
 - Mitata ja seurata avustettavan toiminnan hyvinvointivaikutuksia
 - Arvioida avustetun toiminnan vaikutuksia hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumiseen.

